

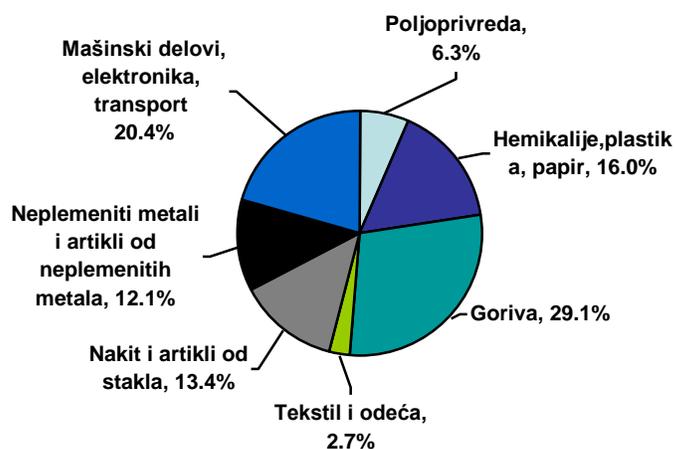
**KOSOVO I PROGRAM OPŠTEG SISTEMA POVLASTICA SAD (GSP):
KAKO KORISTITI GSP BESCARINSKE BENEFICIJE
Mart 2009.g.**

GSP program SAD pruža značajne mogućnosti Kosovu da poveća svoj izvoz u SAD. Kongres je 2008.g. potpisao zakon kojim se proširuje program GSP do 31.decembra 2009.g. Program GSP omogućuje bescarinski tretman preko 4.900 proizvoda iz najnerazvijenijih zemalja korisnica (LDBDCs) i određenih korisnica zemalja u razvoju (BDCs). Program GSP proširuje ovakava tretman na 131 BDCs i teritorije od februara 2009.g. Ukupan uvoz SAD po GSP u 2008. od svih korisnica iznosio je 31,7 milijardi USD.

Svrha programa GSP jeste davanje konkurentne prednosti na američkom tržištu proizvodima uvezenim iz zemalja u razvoju u SAD. Američke kompanije i potrošači pogotovu su zainteresovani sa uvoz dobara po GSP programu zbog toga što oni nisu opterećeni carinom prilikom ulaska u SAD, što može iznositi 2 do 17% od cene robe.

Kombinovana lista proizvoda u skladu sa GSP obuhvata carini najpodložnije proizvode i poliproizvode, određene poljoprivredne proizvode, ribu i primarne industrijske proizvode. GSP zakonskom odredbom neki artikli ne podležu GSP tretmanu, kao što su tekstilni proizvodi proizvedeni od pamuka, vune, ručno izrađenih vlakana, drugih biljnih vlakana (laneno platno i rami); satovi; određene vrste obuće i torbi; prtljag; obične robe koja nije izrađena od svile; radne rukavice; i ostali prdmeti od kože.

VRSTE PROIZVODA SA BESCARINSKIM TRETMANOM UVEZENIH U SAD TOKOM 2007.G.

Kako proizvodi iz uvoza dobijaju GSP bescarinski tretman ?

Uveženi proizvodi koji podležu GSP moraju zadovoljiti sledeće zahteve:

- Moraju da budu na listi proizvoda koji podležu GSP.¹

¹ Usklađeni tarifni sistem SAD dostupan je na www.usitc.gov/tata/hts. Objavljena klasifikacija odluka dostupna je na <http://rulings.cbp.gov>. Dodatne informacije o carinskim procedurama i uvozu u Sjedinjene Države dostupne su na www.cbp.gov

- Moraju da budu uveženi u Sjedinjene Države direktno iz zemalja korisnica GSP ili da prođu kroz druge zemlje u zapečaćenim kontejnerima.
- Artikli moraju da budu uzgajani, proizvedeni ili napravljeni u zemljama korisnicama GSP.
- Kada su sirovine za izradu proizvoda uveženi iz zemlje koja nije korisnica GSP, suma troškova ili vrednost materijala proizvedenih u zemlji korisnici, plus direktni troškovi obrade, moraju da iznesu bar 35% procenjene vrednosti proizvoda po kojoj se proizvod prodaje pri izvozu u SAD. Uveženi materijali mogu biti obračunati prema zahtevu za 35 odsto dodatne vrednosti samo ako su "suštinski transformisani" u nove i različite gradivne materijale koji su potom upotrebljeni za proizvodnju ili izradu artikala podesnih za izvoz. "Suštinski transformisani" znači da će carina SAD klasifikovati gradivne materijale kao različite predmete.
- Izvoznik/uvoznik mora zahtevati bescarinski tretman po GSP postavljanjem oznaka "A", "A+" ili "A*" pre tarifnog broja linije SAD (HTSUS) kojim se identifikuje uveženi artikal na carinskom prijavnom obrascu.

Zakonska ograničenja potrebe konkurentnosti

Ograničenja potrebe konkurentnosti (CNLs) pružaju gornju granicu GSP beneficija za svaki proizvod i zemlju korisnicu. Zemlja korisnica će automatski izgubiti pravo na GSP u vezi proizvoda ako su CNLs prekoračena i ako nije dozvoljeno izuzeće. Sva CNLs, međutim, automatski su izuzeta u vezi GSP zemalja korisnica određenih kao LDBDCs.

Zemlje korisnice GSP u regionalnim asocijacijama mogu objediniti sirovine

Program GSP sadrži posebne odredbe za korisnice zemlje u razvoju koje su članice regionalnih asocijacija. Regionalna asocijacija se smatra jednom zemljom za svrhe GSP pravila o poreklu. Artikli proizvedeni u dve ili više podobne zemlje članice jedne asocijacije biće u skladu sa bescarinskim tretmanom ako te zemlje, zajedno, zadovoljavaju pravila o poreklu. Najnerazvijenija zemlja korisnica u priznatoj regionalnoj asocijaciji takođe može saradivati sa zemljom korisnicom koja ne spada u najnerazvijenije u regionalnoj asocijaciji u proizvodnji jednog od 1400 proizvoda rezervisanog za proizvodnju u najnerazvijenijoj zemlji korisnici. Proizvod će imati GSP bescarinski tretman sve dok izvozi se isporučuju direktno Sjedinjenim Državama iz najnerazvijenije zemlje.

GSP sertifikovani sporazumi o tekstilnim rukotvorinama

Trinaest GSP zemalja korisnica mogu takođe bescarinski da izvoze nekoliko sertifikovanih tipova rukotvorina po GSP zato što te zemlje imaju "sertifikovane sporazume o tekstilnim rukotvorinama" sa Sjedinjenim Državama. Sporazum dopušta da Sjedinjene Države omoguće bescarinski tretman robe uvezene u SAD, sertifikovane od strane zemlje korisnice, ručno tkanih ćilima u etno stilu; rukom tkanih jastučnica u etno stilu; kao i određenih podnih zastirki od ručno tkanog tekstila. Carine su u nepomenjenom rasponu od 3,8 do 4,3%.

Potrebno je još informacija?

Za dodatne informacije o GSP programu, uključujući priručnik i podobne proizvode:

http://www.ustr.gov/Trade_Development/Preference_Programs/GSP/Section_Index.html